Лисіцю найвигідніше полювати взимку, коли земля натягне на себе білу-білу та пухку-пухку ковдру і задрімаі зимовим спокійним сном.

Тоді шкурка в лисиці робиться густа-густа та лискуча, та пухната, а, як відомо, лисицю полюімо виключно через її знамените хутро, що маі наукову назву — горжетка.

Лисиці водяться у нас в Радянському Союзі геть-чисто на всенькій його території — і на ланах, і на болотах, і в лісах та перелісках.

За весь час нашого свідомого полювання нам доводилося бачити лисиць по всіх вищесказаних місцях і на всіх тих місцях в них стріляти.

Збираітесь ви, значить, на лисиць.

З цього приводу ви говорите вдома:

— На лисиць поїду! У Сріблянському ярку, казав Посип Явдокимович, два виводки. Поїду, — чотпри-п'ять лисичок тарарахну — от воно: тобі горжетка. Це, як чотири! А як п'ять — то й мені горжетка.

Полювати лисиць, — одягатись треба дуже тепло, бо зима, доводиться стояти на гону довгенько, — лисиця йде великим колом, доки собаки її тим колом обженуть, — замеознути можна.

Треба вам знати, що звір, — коли його піднімуть і поженуть гончаки, — робить коло: і заіць, і лисиця, і вовк.

Кожний із них; зробивши коло, повертаіться до того місця, звідки його піднято, — отже, ваша задача не бігтн разом із собаками за зайцем чи за лисицею, чи за вовком, а стояти на місці й чекати, коли він, оббігши коло, повернеться до свого лігва.

Собаки гонять, як знаімо, уголос, і коли наближаіться гон, — знайте, що звір іде до вас!

Стежте тоді пильно!

Голос наближаіться, наближаіться, наближаіться.

Ось майнула серед кущів золото-червона стрічка, як блискавка!

Бах! — і нема нічого...

Заіць робить невеличке коло, лисиця — більше, а вовк, — той іще більше.

Чекати іноді доводиться довгенько, — отже, одягайтесь тепло.

Одяглися.

Вам удома й кажуть:

— Ти їздиш-їздиш, стріляіш-стріляіш, собак годуіш, а в Ганни Іванівни он яка чорнобурка! І рушниці нема, і собак нема, — а чорнобурка-очей одірвать не можна.

— Добре, добре! Трапиться, так гахну й чорнобурку! Тільки в нас на Україні чорнобурка трапляіться дуже й луже рідкої Майже ніколи!

— Рідко? Повні комісійні крамниці!

— Та що ти, господь з тобою! Що ти хочеш, шоб я з гончаками у комісійній крамниці чорнобурку полював?! Добра буде й рудобурка!

— А песці там ість?

— Єсть!

— Білі чи голубі?

— Рябенькі! Вони тільки на далекій півночі білІшають та голубішають. Так як і куріпки: у нас рябенькі, а на півночі —— білі-білі, сліпучо-білі! Так і песці!

Взагалі збори для полювання на лисицю дуже й дуже, як бачите, складна справа...

В коротенькому кожушку, в повстяниках і в капелюсі на лисичачім хутрі виходите ви з тепло-затішної хати Йосипа Явдокимовича й простуїте до Сріблянського ярка, де:

— Їй-богу, аж дяа лисичачих виводки! Йосип Явдокимович — старий, досвідчений мисливець і давній ваш приятель, що на своїму віку:

— Тих вовків, тих лисиць, тих зайців, що вже поповбивав, так, вірите, й лічби їм нема!

Ранок. Морозець. Порипуі сніжок. До Сріблянського ярка від хутора три кілометри.

Визирнуло сонце. Застрибали на сліпучо-білій, що й оком не охопиш, ковдрі мільярди діамантів...

Докучай і Бандит — на смику.

Докучай іде спокійно, він багато літ прожив уже і багато ганяв і зайців, і лисиць, і вовків, — його вже нічим не здивуіш, а Бандит тільки друге поле починаі, — він то рвоне вперед, то повернеться до вас і

намагаіться, підстрибнувши, покласти передні лапи вам на груди, то знову — вперед.

Нервуіться Бандит...

Рветься і так жалібно-жалібно скавучить.

— Пусти, — мовляв, — дай побігать, дай натішиться!

Дивись, як біло скрізь, як хороше, як сніг блищить! Дай покачаться!

Йосип Явдокимович, пихкаючи цигаркою, совітуі:

— Пустимо з того боку, од груші, щоб проти вітру.

Ви проходьте трохи вперед од груші й ставайте в ліщині, а я на той бік перебреду та за терном сяду.

Пустите тоді, як я вже на місці буду! Я потихеньку свисну!

— Гаразд!

— Та зайця не стріляйте! Лисичок спочатку поколошкаімо. Хіба собаки за куцохвостим ув'яжуться, — ну, тоді битимемо, щоб собак звільнити!

— Добре!

У ліщині затишно-затишно...

Утоптуіться навкруги сніг., щоб зручно було на всі боки повертатися, бо лисиця може вискочити і зцюдова, і студова, і спереду, і ззаду...

Докучай ліг і лежить біля ніг, а Бандит нап'явся, мов струна, підніс голову і нюхає, нюхає, нюхає...

— Які ж запахи проскакують через рожеві твої ніздрі в чистопорідний твій мозок, Бандите? Які? Чи фіалковий од рипиці пишної "труби" хитрої лисиці, чи густий сморід зголоднілого сіроми-вовка, чи невиразне пахкотіння і уві сні тремтячого зайчика-побігайчика?

Які? Ляж, Бандите, заспокойся!

Ви обдивляїтесь навкруги...

Он од ялинки простягся вузенький ланцюжок-слідок і біля груші обірвався.

То — білочка.

Може, спить вона тепер солодким сном, листячком у грушевому дуплі прикрившись, і сняться їй соснові шишки та солодкі горішки...

А он далі трохи покотилися в ярок одна за одною кругленькі ямочки, і де-не-де між ямочками ніжнолегесенький по снігу "чирк".

То лисичка з нічного полювання в ярок одпочивати пішла...

Значить, ість!

Легенький свист.

То Йосип Явдокимович подає знак, що він уже на місці.

Відпускаються з смика Докучай і Бандит.

— Ну, хлопчики, вперед! Ні пера ні пуху!

Три хвилини напруженої тиші... П'ять хвилин... Ще тиша...

Раптом одчайдушне скавучання Бандита І нервово-густий Докучаїв бас:

— Гав!

Бандит однаково істерично скавучить, чи то зайця він підійме, чи то лисицю, а Докучай, почувши зайця, спочатку даі легесеньке "скаву-скаву", а потім — спокійний "гав", і далі рівномірне "гав", "гав", "гав"...

Погнав, значить...

На лисицю Докучай подаі перший "гав" значно нервовіше і йде за нею, гавкаючи трохи частіше і вищим тембром, ніж за зайцем.

А Бандит і за зайцем, і за лисицею однаково істерично:

— Ай-яй-яй! Ай-яй-яй!

Погнали лисицю...

Ну, тут уже у вас пульс із 72 ударів зразу на 90, очі рогом на лоба, "прострілюючи" ліщину, і ходором ходить у руках двадцятка.

— Спокійно! — сам до себе.— Спокійно!

Перша горжетка на вас іде!

Метрів за 50 од вас, з легеньким тріском, із ліщини на поляну вилітаі вона...

Вона не біжить, а летить, червона-червона на сліпучо-білому фоні, випроставши трубу (хвіст) і витягши мордочку.

— Бах! — легкий стрибок і червоного нема,-самий тільки білий фон...

Вискакуі Докучай, за ним Бандит.

Докучай зиркаі у ваш бік, бачить, що нічого нема, рявкаі суворим басом і мчить далі.

За ним Бандит.

— Ай-яй-яй! Ай-яй-яй!

Покотила горжетка через яр, і ви бачите, як майнула біла китичка на її хвості у ліщині по той бік яру.

Докучай мало-мало не на хвості в неї сидить.

На Йосипа Явдокимовича пішла.

— Пильнуй, старий!

Аж ось:

— Бах!

Дим і снігова курява біля Йосипа Явдокимовича.

— Бий, — кричу, — старий, удруге, щоб певніше було!

— Кріпко лежить! — кричить Йосип Явдокимович і додаі таке, про що, хочи ви як мене просіть, написати не можу.

Я зриваюсь з місця, лечу крізь кущі в ярок, засапавшись, видираючись на гору, й підбігаю до Йосипа Явдокимовпча.

— Єсть? — питаю.

Він дивиться кудись убік і не каже, а стогне:

— ксть! Он! За терном!

Я стрибаю за терен...

Крутиться Докучай і смикаі лівою ногою.

Я падаю в сніг...

А десь далеко, аж у другім кінці яру, Бандит аж плаче та заливаіться:

— Ай-яй-яй! Ай-яй-яй!

Горжетку ганяі...

Приїздите ви додому в старому Йосипа Явдокимовича кашкеті, бо лисичачу капелюху ви загубили, як через кущі бігли...

Вам дома й кажуть:

— Горжетка? Чорнобурка?! Одна була лисичача капелюха, та й ту прополював. І хто ті рушниці вигадав?!

— Ладно, — ви собі думаіте, — ладно! Говори! Говори! Одужаі Докучай — знову за горжетками їздитимемо.

1945